

3. 8. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prokura - jaké změny přinese nový občanský zákoník v její právní úpravě?

Současná právní úprava institutu tzv. prokury vychází z ustanovení § 14 zákona č. [513/1991](#) Sb., Obchodní zákoník (dále jen „ObchZ.“). Nicméně zákon č. [89/2012](#) Sb., Občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), přináší do právní úpravy tzv. prokury určité novinky a doplnění. Logicky je právní úprava tzv. prokury zařazena v novém občanském zákoníku do dílu smluvního zastoupení, hlava III s názvem „Zastoupení“. Důsledkem takového zařazení do nového občanského zákoníku je i skutečnost, že se na právní institut prokury nyní budou vztahovat i všeobecná ustanovení o zastoupení, jež jsou uvedena v úvodu této hlavy III. S názvem „Zastoupení“. Ze zmíněných všeobecných ustanovení tak např. plyne, že základem prokury není samotné udělení prokury, ale dohoda mezi podnikatelem (zmocnitelem) a prokuristou (zmocněncem).

I nadále právní úprava tzv. prokury bude respektovat pravidlo, že prokuru může udělit jen podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku a že prokurista může jménem podnikatele právně jednat ve všech záležitostech, k nimž při provozu obchodního závodu běžně dochází, vyjma zcizování nebo zatěžování nemovitých věcí, u nichž se vyžaduje specifické zmocnění.

Nově se však zavádí prakticky významný institut prokury pro pobočku, který je v jiných právních úpravách již zcela běžný a který existoval i ve zdejšímu právu až do r. 1964.[1] Z ustanovení § 450 odst. 2 nového občanského zákoníku vyplývá, že pokud podnikatel uděluje prokuru pro některou pobočku svého obchodního závodu nebo pro některý z několika svých obchodních závodů, označí výslovně pobočku nebo obchodní závod. Prokurista bude v tomto případě zřejmě zmocněn ke všem úkonům, ke kterým dochází při provozu takovéto pobočky. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že současný obchodní zákoník nepočítá s udělením prokury jen pro určitou pobočku nebo pro určitý závod. Tato změna v oblasti úpravy prokury v novém občanském zákoníku tak bude lépe odpovídat praxi a dynamickým obchodním vztahům.

Ani nová právní úprava nestanoví výslovný požadavek písemné formy pro udělení prokury. Nicméně tento požadavek vyplývá z obecných ustanovení o udělování plných mocí, podle kterých je písemné formy pro plnou moc zapotřebí v případech, kdy se zmocnění netýká jen určitého právního jednání nebo v případech, kdy se zmocnění týká takových právních jednání, pro něž se vyžaduje písemná forma.[2]

Zásadní změnu v porovnání se současnou právní úpravou právního institutu prokury pak představují účinky udělení prokury, kdy nadále účinnost udělení prokury již není spojena s jejím zápisem do obchodního rejstříku. Prokura tedy nabývá účinnosti již udělením, stejně jako je tomu v případě běžné plné moci. Podmínka zápisu prokury do obchodního rejstříku je novou právní úpravou zachována, avšak pouze ve vztahu k účinkům publicity, nikoli jako podmínka účinnosti prokury jako takové.[3]

Nový občanský zákoník tak výrazným způsobem zasahuje do právní úpravy tzv. prokury a zjednodušuje proces jejího udělení a následné realizace v praxi.

Mgr. Jana Kyselová,
advokátka

[KŠD ŠTOVÍČEK](#)
advokátní kancelář, s.r.o.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz

[1] Srov. Důvodová zpráva k zákonu č. [89/2012](#) Sb., Občanský zákoník, zveřejněná na stránkách www.justice.cz, str. 112 ..

[2] Srov. Důvodová zpráva k zákonu č. [89/2012](#) Sb., Občanský zákoník, zveřejněná na stránkách www.justice.cz, str. 112 .

[3] Srov. Srov. Důvodová zpráva k zákonu č. [89/2012](#) Sb., Občanský zákoník, zveřejněná na stránkách www.justice.cz, str. 113.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)

- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)